

Nr 54.

Av herr **Adolfsson**, *angående den allmänna skärmbildsundersökningen under budgetåret 1948/49.*

I 1948 års statsverksproposition, elfte huvudtiteln, föreslås under punkten 80 att den allmänna skärmbildsundersökningen för uppspårande av tuberkulos i bröstorganen måtte under budgetåret 1948/49 begränsas. Medan medicinalstyrelsen i skrivelse föreslagit att aderton undersökningspatruller hållas i verksamhet under nämnda budgetår, förordar departementschefen att antalet begränsas till femton. Den besparing som därmed vinnes anges till 120 000 kronor. Denna relativt ringa kostnadsminskning för statskassan, eller — som det heter i departementschefens yttrande — hänsynen »till de utgiftsbegränsningar, som påkallas av det skärpta statsfinansiella läget», får utgöra huvudmotivering för att minska verksamhetens omfattning.

Därest statsfinansiella och samhällsekonomiska synpunkter skola läggas på denna ur ren kostnadssynpunkt föga dyrbara verksamhet, är det enligt min mening mera motiverat att i så fall anföra dylika skäl som motivering för en *utökning* av densamma. Ur rent samhällsekonomisk synpunkt måste det nämligen vara till fördel att fall av lungtuberkulos uppspåras på ett tidigt stadium. Om tuberkulosfallen uppspåras i god tid, blir resultatet minskade sjukvårdskostnader för det allmänna och minskad förlust av arbetskraft. Vill man spara på allmänna medel, bör den nämnda undersökningsverksamheten forceras. En begränsning av densamma får på något längre sikt sett en motsatt effekt.

Emellertid bör frågan i första hand bedömas med utgångspunkt från att lungtuberkulosen är ett så fruktansvärt gissel, att intet får försummas i arbetet för dess bekämpande. Att redan på ett tidigt stadium uppspåra sjukdomsfallen är ett viktigt led i detta arbete. Att därvidlag de allmänna skärmbildsundersökningarna motsvarat förväntningarna kan inte bestridas. Vidare har det visat sig, att tidigare uttalade farhågor beträffande möjligheten att bereda vårdplats åt de nyupptäckta fallen varit ogrundade.

Under löpande budgetår har verksamheten beklagligtvis icke kunnat bedrivas i avsedd omfattning till följd av att leveranserna av apparatur försenats. Eftersom leveranserna dock på sistone kunnat ske i sådan takt att femton undersökningspatruller beräknas kunna vara i verksamhet under

våren 1948, kan man förutsätta att inga hinder av detta slag kan föreligga för att realisera medicinalstyrelsens förslag om aderton undersökningspatruller under budgetåret 1948/49.

Med stöd av det anförda föreslås,

att riksdagen måtte vid behandling av punkt 80 i 1948 års statsverkspropositions elfte huvudtitel uttala, att den allmänna skärmbildsundersökningen bör under budgetåret 1948/49 bedrivas i den omfattning som medicinalstyrelsen föreslagit.

Stockholm i januari 1948.

Gunnar Adolfsson.
